

- ZANIM ZACZNIESZ CZYTAĆ,
ZAPOZNAJ SIĘ Z „PLOTKĄ
O »WESELU« T. BOYA ZELEN'SKIEGO.
POMOŻE CI ZROZUMIEĆ DRAMAT

WESELE

GENEZA DRAMATU

- CZY WIESZ, ŻE...
WYSPIAŃSKI CHCIAŁ NAZWAĆ
BOHATERÓW PRAWDZIWYMI
NAZWISKAMI?

- CHŁOPOMANIA (LUDOMANIA):
POSTAWA POPULARNA W MŁODEJ
POLSCE, FASCYNACJA WSIA
I FOLKLOREM, ALE POWIERZCHOWNA,
OPARTA NA NAIWNEJ OCENIE,
BEZ ZROZUMIENIA ISTOTY RZECZY

- GENEZA
→ WESELE MŁODOPOLSKIEGO POETY
LUCJANA RYDLA
→ WSZYSCY BOHATEROWIE MAJĄ SWOJE
PIERWOWZORY

- MIEJSCE AKCJI:
→ BRONOWICE (DAWNEJ WIEŚ
POD KRAKOWEM
→ MOŻNA ZWIEDZAĆ RYDLÓWKĘ

KTO JEST KIM W „WESELU“

GOŚCIE Z MIASTA:

- DZIENNIKARZ - RUDOLF STARZEWSKI
- POETA - KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER
- RADCZYNI - ANTONINA DOMAŃSKA
- ZOSIA - ZOFIA PAREN'SKA } SIOSTRY
- MARYNA - MARIA PAREN'SKA }
- HANE CZKA - HANNA RYDLÓWNA
(SIOSTRA LUCJANA)
- NOS - TADEUSZ NOSKOWSKI / STANISŁAW CZAJKOWSKI

ŁĄCZĄ OBA ŚWIATY:

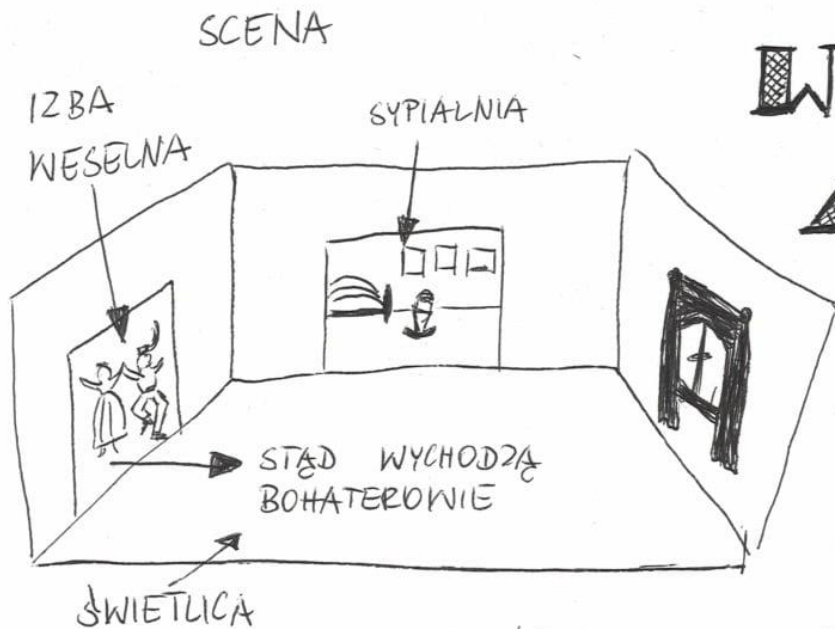
- JAN MŁODY - LUCJAN RYDEL
- GOSPODARZ - WŁODZIMIERZ TEMAJER

POZA ŚWIATAMI:

- ZYD - HERMAN SINGER
- RACHELA - TĘPA SINGER
- KSIĄDZ

GOŚCIE ZE WSI:

- GOSPODYNI - ANNA TETMAJEROWA
(ZD. MIKOTAJCZYKÓWNA)
- MARYSIA - MARIA SUSTOWA
(ZD. MIKOTAJCZYKÓWNA)
- PANNA MŁODA - JADWIGA MIKOTAJCZYKÓWNA
- KLIMINA
- CZEPIEC
- OJCIEC - ANNA, MARIU, JADWIGI
- JASIEK - BRAT ANNY, MARIU, JADWIGI
- KUBA
- WOJTEK - MĄŻ MARYSI
- ISIA - CÓRKA TETMAJERÓW

WESELE

AKT 1

SZOPKA POLITYCZNA
- KONFRONTACJA PRZYPADKOWYCH BOHATERÓW

CZAS AKCJI:
LISTOPAD, ROK 1900

ZDERZENIE DWÓCH ŚWIATÓW
- PODKREŚLA RÓŻNICE

- WNIOSKI:
- INTELIGENCJA (MIESZCZANIE)
 - NIC NIE WIEDZĄ O WSI
 - MAJĄ SIELANKOWE WYOBRAŻENIA
 - WIEŚ TO EGZOTYKA
 - FASCYNACJA JEST POWIERZCHOWNA
 - NA PRZESZKODZIE POROZUMIENIU WCIĄŻ STOI IGNORANCJA
 - TRUDNA PRZESZŁOŚĆ

WYSTRÓJ ŁĄCZY ELEMENTY

SZLACHECKIE (INTELIGENCKIE)

WIEJSKIE

- REPRODUKCJE OBRAZÓW MATEJKI
- SOFA
- SKRZYŻOWANE SZABLE, FLINTY, PASY
- STOLIK EMPIRE
- STARY ZEGAR Z KOLUMNIEKAMI
- PORTRET DAMY
- BUREK Z PAPIERAMI
- FOTELE

- SKRZYNIA POSAGOWA
- PROSTE STÓTKI
- OBRAZY MATKI BOSKIEJ:
 - OSTROBRAMSKIEJ
 - CZĘSTOCHOWSKIEJ

REGUŁA TRZECH JEDNOŚCI:
 JEDNOŚĆ CZASU - NIECAŁA DOBA
 JEDNOŚĆ MIEJSCA - IZBA W CHACIE GOSPODARZA
 JEDNOŚĆ AKCJI - OBRAZ SPOŁECZENSTWA

WAŻNE ROZMOWY:

SC. 1.

CZEPIEC, DZIENNIKARZ

- MYŚLENIE STEREOTYPOWE, WIEŚ SIELANKOWA
- CHĘĆ POSZERZANIA WIEDZY, JUMA (GŁOWACKI)

SC. 7.

RADCZYNI, KLIMINA

- BRAK WIEDZY O ŚWIECIE, PYTANIE O SIEW W LISTOPADZIE

SC. 8.

KSIĄDZ, PANNA MŁODA, PAN MŁODY

- IGNORANCJA PANNY MŁODEJ

SC. 12.

PAN MŁODY, PANNA MŁODA

- JAK LALE CZKA Z SUKIENNIC
- TRZA BYĆ W BUTACH NA WESELU!

SC. 24.

GOSPODARZ, POETA

- ROLA SZUKI
- TĘSKNOTA ZA NIEPODLEGŁOŚCIĄ
- IDEALIZACJA CHŁOPÓW - KRÓL PIAST

SC. 26

OSCIĘC, DZIAD

- BABACJA GALICYJSKA

"WESELE" JAKO DRAMAT REALISTYCZNY

PORUSZANA TEMATYKA PODKREŚLA PODZIAŁY SPOŁECZNE

SC. 30.

PAN MŁODY, GOSPODARZ

- BABACJA GALICYJSKA
- MYŚMY WSZYSTKO ZAPOMNIELI

TEMATYKA:

- 1) FLIRTY TOWARZYSKIE, POETYZOWANIE (MARYNA, JOSIA, RACHEL, POETA, DZIENNIKARZ)
- 2) ZAINTERESOWANIE PANIENEK Z NIASTA CHŁOPAKAMI ZE WSI
- 3) OBCOŚĆ I WZAJEMNE NIEZROZUMIENIE
- 4) TRUDNA PRZESZŁOŚĆ

WYOBRAZENIA

I MITY NA TEMAT WSI

→ ARKADIA

"NIECH NA CAŁYM ŚWIECIE WOJNA,
BYŁE POLSKA WIEŚ ZACISZNA,
BYŁE POLSKA WIEŚ SPOKOJNA"

→ PUNA, KOSYNIERZY

"Z TAKICH, JAK MY, BYŁ GŁOWACKI"

→ IDEALIZACJA

"W OCZACH NASZYCH CHŁOP URASTA
DO POTĘGI KRÓLA PIASTA!"

"KIEDY SIEJĘ, ORZE, MIEŁE,
TAKA GODNOŚĆ, TAKIE WZIĘCIE,
CO CZYNI, TO CZYNI ŚWIECIE"

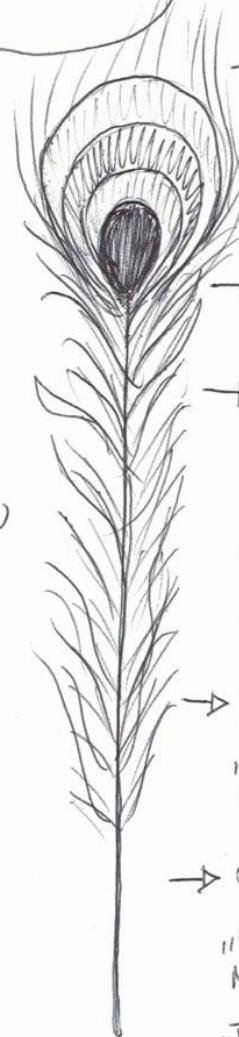
→ BABACJA - JUMA, GROZA

"NAWET BYŁA KREW, RZĘZANIE
I SPLAMIEŁA KREW SUKMANY"

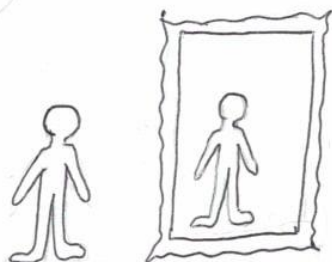
→ BABACJA - STRACH, GROZA

"MYŚMY WSZYSTKO ZAPOMNIELI,
MEGO DZIADKA PIŁĘ RZĘLI..."

"TO, CO BYŁO, MOŻE PRZYJŚ -"

SYMBOL - OBRAZ, ZJAWISKO,
DZIECI, ZWIERZĘ, POJĘCIE, KTÓRE
OPRÓCZ JEDNEGO ZNACZENIA
DOSŁOWNEGO MA NIESKONCZONE
WIELE ZNACZEŃ UKRYTYCH.

LUSTRO
SOBOWTÓR
ALTER EGO
(DRUGI JA)

ODBICIE BOHATERA
WIDZI SIEBIE W PRAWDZIE
ZJAWA POKAZUJE:
BRAKI, TĘSKNOTY, KOMPLEKSY
→ OBRAZ PODŚWIADOMOŚCI

SNY, WIDZIADŁA I SOBOWTÓRY - "WESELE" JAKO DRAMAT SYMBOLICZNY

MARYSIA I WIDMO

MARYSIA - NAJPIĘKNIJSZA
Z SIÓSTR
- NARZECZONY - MAŁARZ
ZMART
- WYSZŁA CHŁOPA

WIDMO - ZMARTY KOCHANEK

→ TĘSKNOTA, ZAŻDROŚĆ
(AWANS SPOŁECZNY SIÓSTR),
ŻAL, UTRATA MIŁOŚCI

* TRADYCJA ROMANTYCZNA
- MOTYW LENORY
- "ROMANTYCZNOŚĆ"
"DZIADY" CZ. II; CZ. IV

DZIENNIKARZ I STAŃCZYK

DZIENNIKARZ - KONSERWATYSTA,
LOYALISTA, "TEKA
STAŃCZYKA"

STAŃCZYK - BEAZEN ZYGMUNTA STAREGO,
SYMBOL MĄDROŚCI

→ WSPOMNIENIE WIELKOŚCI POLSKI,
ROZBUDZANIE PATRIOTYZMU,
WYBRUTY SUMIENIA, ŻE NIE SPEŁNIA
ROLI PRZYWÓDCZEJ
* OBRAZY JANA MATEJKI

POETA I RYCERZ

POETA - KAZIMIERZ PRZERWA + TETMAJER,
DEKADENT

RYCERZ - ZAWISZA CZARNY, RYCERZ IDEALNY,
ODWAŻNY, HONOROWY

→ TĘSKNOTA ZA SIŁĄ, WALKĄ
PUSTA PRZYŁĘBICA - KLĘSKA, NIEZDOLNOŚĆ
DO CZYNU

* MATEJKO "BITWA POD GRUNWALDEM"

PAN MŁODY I HETMAN

PAN MŁODY - POETA, INTELIGENT
SZLACHECKIEGO POCHODZENIA
OŻENIONY Z CHŁOPKĄ

HETMAN BRANICKI - ZDRAJCA,
UCZESTNIK KONFEDERACJI
TARGOWICKIEJ

• KONTEKST HISTORYCZNY:
RABACJA GALICYJSKA

→ OBAWA, ŻE ZDRADZA SWÓJ
STAN I PRZODKÓW, ZAPOMINA
O KRZYWDZIE, WYBRZUTY
SUMIENIA

* ZŁY PAN Z II cz. "DZIADÓW"
- TOWARZYSZY MU CHÓR

ZŁOTA FODKOWA

Z KONIA WERNYHORA
- SYMBOL SZCZĘŚCIA
- GOSPODYNI JĄ CHOWA,
NIE CHCE SIĘ NIM DZIELIĆ

DZIAD I UPIÓR

DZIAD - CHŁOP, UCZESTNIK
RABACJI GALICYJSKIEJ

UPIÓR - JAKUB SZELA, PRZYWÓDCA
RABACJI

• KONTEKST HISTORYCZNY:

RABACJA Z PERSPEKTYWY
CHŁOPÓW

→ AMBIWALENTNE UCZUCIA,
GROZA, WYPARCIE, ALE I DUMA

* ZNANIĘ KAINA
OBMYWANIE RĄK Z KRWI

CZAPKA Z PIÓR

- KRASKA

- SYMBOL PYCHY
I POWIERZCHOWNOŚCI
CHŁOPÓW

- JASIEK SŁUKAJĄC JEJ,
GUBI RÓG

GOSPODARZ I WERNYHORA

GOSPODARZ - MALARZ, INTELIGENT,
SZLACHECKIE POCHODZENIE,
ŻYJE OD 10 LAT Z CHŁOPAMI
W PRZYJAŹNI

WERNYHORA - PAN DZIAD Z LIRĄ,
LIEBNIK KOZACKI, WIESZCZ,
PROBOCTWO ODRODZENIA POLSKI

→ WYZWANIE - ZJEDNOCZENIE NARODU
I POPROWADZENIE DO WALKI

* JAN MATEJKO "WERNYHORA"

WERNYHORA
PRZEKAZUJE GO
GOSPODARZOWI

ZŁOTY RÓG

- SYMBOL ODRODZENIA,
NIEPODLEGŁOŚCI
ZJEDNOCZENIA NARODU

"WESELE" JAKO DRAMAT NARODOWY

CHATA
SYMBOL POLSKI

GOŚCIE
SYMBOLIZUJĄ
NARÓD

DRAMAT O NIEUDANYM POWSTANIU

INTELIGENCJA
(SZLACHTA)
↓
NIEZDOLNI DO OBJĘCIA
PRZEWÓDZTWA
NIEZDOLNY DO CZYNU

CHŁOPI
↓
NIEOPOWIEDZIALNI
LEKKOMYŚLNI

ODDANIE ROGU
JAŚKOWI

ZGUBIENIE ROGU
PRZEZ JAŚKA

ZAPRZEPASZCZENIE
SZANSY

TRUDNA PRZESZŁOŚĆ

CHOCHOŁ TANIEC

- KOSYNIERZY NIE MAJĄ DOWÓDCY
- WSZYSCY WPADAJĄ W LETARG
- TANCRĄ DO PIEŚNI CHOCHOŁA

MA DWOISTĄ NATURĘ:

- Z WIERZCHU SUCHA,
MARTWA STOMA
- W ŚRODKU ŻYWA
ROZA

→ SYMBOL NARODU, KTÓRY ŚPI,
ALE MOŻE SIĘ ODOBUDZIĆ

KONTEKST - LAWY Z III CZ. "DZIADÓW"

"NASZ NARÓD JAK LAWY
Z WIERZCHU ZIMNA I TWARDA, SUCHA I PŁYGAWA,
LECC WENWĘTRZNEGO OGNIA STO LAT NIE WYZIĘBI,
PLWAJNY NA TĘ SKORUPĘ I ZSTĄPNY DO GŁĘBI!"

STOMA

ROZA

CHOCHOŁ

